

Föräldrahetsen förstör lekglädjen

- Sparka ner den jäveln!
- Sätt åt den där tjocka heffaklumpen!
- Hur fan kan du missa en så enkel boll?
- Det skär i öronen: upphetsade föräldrars språk till kämpande barn.**

Heffaklumpen lämnar planen gråtande.

— Du ska vara på kanten, skriver den ene lagledaren.

— Du ska vara i mitten, gassar den andre.

Den lille anfallsspelaren vet varken ut eller in. Han lämnar planen gråtande.

— Våga inte visa dig hemma förran du hoppat lika långt som lillebrorsan i längd, din odugling! Se så duktig han är!

— Inte? Men så träna hårdare då! Du hinner nog med skolan också!

Enligt tränarens upprörda berättelse blev det varken skola eller idrott för storebrodern. Han tog sitt liv.

Det finns alldeles för många exempel, mer eller mindre extrema, på hur föräldrar hetsar sina avkommor, hur de obetänksamt applicerar sin vuxna begreppsfrå och sina vuxna värderingar på barnen. Ovanstående exempel är skrämmande nog autentiska. Lyckligtvis ger de inte en rättvis bild av förhållandet, men de manar till eftertanke.

Anders Lidberg har dömt knatter-, pojik- och flicklagsfotboll i distriktet sedan 1974.

— Jag har sett många barn gråta, säger han. Det är minst sagt beklämmande att vid dessa tillfällen behöva uppleva ledares och föräldrars beteende. Det handlar om ett mycket grovt språk, om svordomar och hets mot motståndare.

Ofta är stämningen runt arenan mer laddad och irriterad än i seniorsammanhang, hur otroligt det än kan låta. Många matcher förloras också pga av hetsen från andra sidan länglinjen.

”Varnat ledare”

— Jag har genom åren varnat ett flertal ledare, berättar Anders Lidberg. Lyckligtvis har det ännu så länge räckt.

Domarna har numera rätt att visa ut lagledare och tränare från arenan. De kan också avbryta en match om någon i publiken uppträder störande.

— Det är dock svårt att avvisa någon åstådare eftersom man sällan kan peka ut syndaren. Man har ju blicken på spelet i första hand, säger Anders Lidberg.

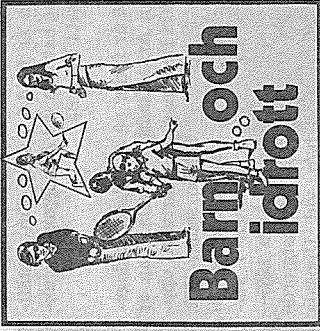
Anders Lidberg började alltså döma 1974, och han anser att hetsen är värre nu än då.

”Spar kommentarer”

— Därför skulle jag vilja uppmärksamma vuxna att hålla inne med kommentarerna till efter matchen, helst till dan efter. Och att de vuxna begrep att matchandet inte är biodigt allvar utan mer en lek. Några prestationsskrav går inte att ställa förrän tidigast i 15-16-årsåldern.

Anders Lidberg berättar vidare att de yngre bollspelarna oftast uppträder exemplariskt på planen. De stannar själva upp om de gjort något ojuste.

— Egentligen skulle man knappast behöva bläsa. Anders Lidberg hyser dock betänkligheter mot den fotbollsut-

Barn och idrott

bildning många knattar får.

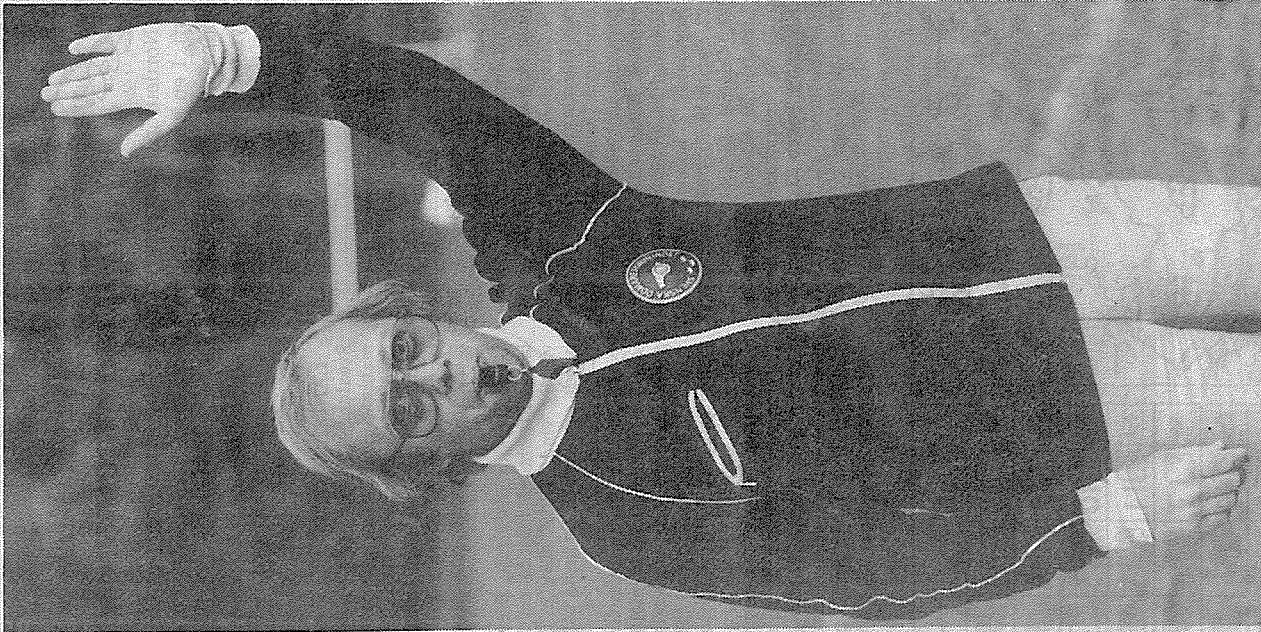
— Det händer allt som oftast att ungarna inte vet vad hörna är. Eller att man ska göra avspark efter mål. I stället springer alla utspelare efter bollen för att få sparka på den.

Skämts bort

Anders Lidberg ämnar fortsätta att döma barn- och ungdomsmatcher. Men många av hans yngre kolleger har redan lagt pipan på hyllan.

— Det finns åtskilliga exempel på unga grabbar som slutat döma pga allt skäll de fått från ledare och föräldrar, säger Bengt Olov Andersson, utbildningsansvarig för Upplands fotbollsdomare. Det är beklagligt att de ska skrämmas bort på det sättet. Fotbollen behöver alla domare den kan få.

Text: BJÖRN HYGSTEDT
Foto: HANS E ERICSON

— Jag har sett många barn gråta. Det är minst sagt beklämmande att vid dessa tillfällen behöva uppleva ledares och föräldrars beteende, säger Anders Lidberg.